

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), (jud. Z. Talpalaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, I. Muruianu, A. Malfi)

Î N C H E I E R E

11 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Harcomici Mihail, reprezentat de avocatul Budu Pavel și de către Aricov Oxana,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către de Aricov Oxana împotriva lui Harcomici Mihail și Harcomici Tudor cu privire la încasarea solidară a venitului ratat, a datoriilor pentru serviciile comunale și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 28 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de către Harcomici Mihail, casată hotărârea din 16 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) în partea pretenției cu privire la încasarea venitului ratat și în această parte a fost emisă o hotărâre de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 16 iulie 2018, Aricov Oxana a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Harcomici Mihail și Harcomici Tudor cu privire la încasarea solidară a prejudiciului ratat, a datoriilor pentru serviciile comunale și compensarea cheltuielilor de judecată.

În susținerea acțiunii a indicat că, fiind proprietarul apartamentului nr. 2 din mun. Chișinău, str. XXXXX, la 28 ianuarie 2015, a înaintat o acțiune în justiție cu privire la evacuarea pârâților Harcomici Mihail și Harcomici Tudor, pe motiv că ocupau abuziv apartamentul.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 02 iunie 2015, a fost admisă integral acțiunea înaintată, iar prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2018, apelul declarat de Mihail Harcomici a fost respins, fiind menținută hotărârea primei instanțe.

La 22 iunie 2016, în cadrul procedurii de executare a documentului executoriu emis de Judecătoria Botanica, mun. Chișinău nr. 2-386/15, pârâții au fost evacuați din apartamentul nr. 2 din mun. Chișinău, str. XXXXX.

Reclamanta a susținut că a fost dată afară din apartamentul său la data de 12 mai 2009 și restabilită în drepturile sale la data de 22 iunie 2016, adică apartamentul s-a aflat în posesia nelegitimă a pârâților mai mult de 7 ani.

Potrivit informației eliberate de bursa imobiliară ”Lara” din 15 martie 2018, valoarea medie a chiriei lunare a apartamentului cu o odaie cu suprafața totală de 36 m² în perioada 01 ianuarie 2012 – 31 decembrie 2016 constituie 2000-2400 lei. Așadar, în perioada 01 ianuarie 2012 – 31 decembrie 2016, prejudiciul ratat de către Aricov Oxana constituie minim 96 000 de lei.

În perioada aflării apartamentului în posesia nelegitimă a pârâților, s-au creat datorii la serviciile comunale, iar prin hotărârea Judecătoria Botanica mun. Chișinău din 16 decembrie 2014, s-a încasat de la Aricov Oxana în beneficiul ÎMGFL nr.5 mun. Chișinău datoria pentru serviciile comunale pentru perioada august 2011 - august 2014 în mărime de 22 727 de lei, cheltuielile de judecată în mărime de 738,79 de lei, în total suma de 23 466,67 de lei. Reclamanta a menționat că a achitat datoria în cadrul procedurii de executare aflată la executorul judecătoresc Cornelia Balan.

Totodată, după luna august 2014, s-au mai creat datorii, care la data de 19 august 2016, potrivit certificatului eliberat de ÎMGFL 5 constituiau 33 953, 36 de lei.

La 17 septembrie 2016, reclamanta a achitat suma de 15 137,06 lei pentru datoriile create la servicii pentru apa potabilă, apa menajeră, deservire bloc locativ, transportare deșeuri, antena TV colectivă și deservirea echipamentului tehnic, la 19 septembrie 2016 a achitat suma de 11 000 de lei pentru datoriile create la servicii de încălzire și preparare a apei calde, iar la 18 octombrie 2016 a achitat restul sumei de 8 530,49 lei pentru datoriile create la servicii de încălzire și preparare a apei calde.

La 22 aprilie 2019, Aricov Oxana a depus cerere de completare a cererii de chemare în judecată.

În motivarea cererii, Aricov Oxana a indicat că pe parcursul examinării cauzei, s-a constatat că apartamentul nr. 2 din str. XXXXX, mun. Chișinău a fost înstrăinat de reclamanta Aricov Oxana la 16 septembrie 2016, respectiv urmează a fi concretizat faptul că prejudiciul cauzat de pârâți urmează a fi calculat până la această dată.

Astfel, perioada de calcul a venitului ratat este: 01 ianuarie 2012 - 16 septembrie 2016, însă reclamanta a solicitat mărimea venitului ratat doar pe 48 de luni (48 luni * 2000 lei = 96000 lei).

În fine, în fața instanței de judecată Aricov Oxana a solicitat încasarea în mod solidar din contul lui Harcomici Mihail și Harcomici Tudor a datoriilor pentru serviciile comunale în mărime de 64 399,28 de lei și a venitului ratat în mărime de 96 000 lei, iar în total suma de 160 399,28 de lei.

Prin hotărârea din 16 octombrie 2019 a Judecătoria Chișinău (sediul Centru), acțiunea a fost admisă.

A fost încasat în mod solidar de la Harcomici Mihail și Harcomici Tudor venitul ratat în mărime de 96 000 de lei, datoria pentru serviciile comunale în mărime de 64 399,28 lei, cheltuielile pentru asistența juridică în mărime de 1 500 lei, cheltuieli suportate pentru achitarea taxei de stat în mărime de 4 819 de lei și cheltuielile de citare publică a pârâtului în mărime de 280 lei, iar în total suma 166 998,28 lei.

A fost aplicat sechestrul pe bunurile mobile și imobile ce aparțin cu drept de proprietate pârâților Harcomici Mihail și Harcomici Tudor în limita sumei de 166 998,28 de lei.

Prin decizia din 28 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către Harcomici Mihail, casată hotărârea din 16 octombrie 2019 a

Judecătoria Chișinău (sediul Centru) în partea pretenției cu privire la încasarea venitului ratat și în această parte a fost emisă o hotărâre de respingere a acțiunii.

Pentru a hotărî astfel, instanțele ierarhic inferioare au reținut în hotărârile sale că, având în vedere că prin hotărârea Judecătoria Botanica, mun. Chișinău din 02 iunie 2015, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2018, s-a constatat că Harcomici Mihail a ocupat abuziv apartamentul nr.2, situat pe XXXXX, mun. Chișinău, constatare care are autoritate de lucru judecat, nu poate fi reținut în calitate de probă răspunsul Sectorului de Poliție nr.5 al Inspectoratului de Poliție Botanica, prezentat de Mihail Harcomici, precum că acesta nu a locuit în apartamentul dat și nici declarațiile ultimului precum că acesta de fapt nu a locuit niciodată în acest apartament și nu urmează să achite suma solicitată pentru serviciile comunale.

Ținând cont de faptul că Oxanei Aricov, în calitate de proprietară al apartamentului i-a fost cauzat un prejudiciu de către Mihail Harcomici (care a posedat nelegitim apartamentul dat) în mărime de 64 399,28 lei cu titlu de datorii pentru servicii comunale și de executare a hotărârii judecătorești de încasare a datoriei pentru serviciile comunale, pretenția acesteia urmează a fi admisă.

Cu privire la pretenția reclamantei cu privire la încasarea venitului ratat, deși prima instanță a admis acest capăt de cerere, motivând că în speță sunt întrunite elementele răspunderii delictual civile în raport cu pârâții Harcomici Mihail și Harcomici Tudor și întrunirea condițiilor legale ce justifică pretențiile reclamantei, totuși instanța de apel a decis respingerea acțiunii în această parte.

În susținerea acestei soluții instanța de apel a indicat în hotărârea sa că, solicitând încasarea venitului ratat, reclamanta urma să dovedească posibilitatea obiectivă, reală și neînchipuită, a obținerii unor venituri. Or, sarcina probațiunii existenței, precum și a mărimii venitului ratat revine creditorului, care trebuie să demonstreze că ar fi putut și trebuit să obțină anumite venituri.

În pofida acestui fapt, Aricov Oxana nu a prezentat nici un înscris din care să rezulte că aceasta a făcut o ofertă de chirie a acestui apartament, că exista un potențial chiriaș al acestui apartament, că a întocmit un contract de locațiune cu un potențial chiriaș.

La 07 august 2020, Harcomici Mihail, reprezentat de avocatul Budu Pavel, a declarat recurs împotriva deciziei din 28 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia în partea în care a fost menținută hotărârea primei instanțe și trimiterea cauzei în această parte la rejudecare.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de apel la pronunțarea deciziei nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea precum și a săvârșit încălcări care au dus la soluționarea greșită a cauzei și la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

La 13 august 2020, Aricov Oxana a declarat recurs împotriva deciziei din 28 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de apel la pronunțarea deciziei nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

La 05 octombrie 2020, Aricov Oxana a depus o referință la recursul declarat de către Harcomici Mihail, solicitând considerarea acestuia ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 28 mai 2020, expediată participanților la proces la 16 iunie 2020, fără a se cunoaște cu certitudine data recepționării acestuia de către părți, iar recursurile au fost declarate la 04 august și la 13 august 2020 respectiv. Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursurile împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

Analizând temeiurile invocate în cererile de recurs, referință, în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile declarate de către Harcomici Mihail, reprezentat de avocatul Budu Pavel și de către Aricov Oxana, inadmisibile, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Harcomici Mihail, reprezentat de avocatul Budu Pavel și de către Aricov Oxana, nu pot duce la admisibilitatea recursurilor, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ a recursurilor, fiind lipsite de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenților cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe

care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurențelor, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestora cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursurilor nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestora ca fiind admisibile.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererile de recurs declarate de către Harcomici Mihail, reprezentat de avocatul Budu Pavel și de către Aricov Oxana.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursurilor ca fiind admisibile.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de către Harcomici Mihail, reprezentat de avocatul Budu Pavel și de către Aricov Oxana.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru